

*JU Zavod za bolesti ovisnosti
Kantona Sarajevo*

INTERNI AKT O ZAŠTITI NA RADU

JU ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI KANTONA SARAJEVO
Nahorevska 173 – Sarajevo 71 000

Na osnovu odredbi Zakona o zaštiti na radu (*Sl. novine FBiH br. 79/20*) član 22. tačka d), član 23. stav (1), člana 55. Zakona o radu (*Službene novine FBiH br.26/16 i 89/18, 44/22*), Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca (*Sl.novine FBiH br.34/21*), te **Akta o procjeni rizika (broj radnog naloga: P6239-1/25)** izrađenog od strane ovlaštene organizacije Proving d.o.o. Sarajevo od dana 20.12.2025. godine, direktor društva JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, Nahorevska 173, Sarajevo - 71000 (u daljem tekstu **Poslodavac**) donosi:

INTERNI AKT - PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Internog akta)

1) Internim aktom o zaštiti na radu (u daljem tekstu Interni akt) utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila prevencije i zaštite, poslovi sa povećanim rizikom, poslovi na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena, način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom i drugih radnika, sredstva i opremu lične zaštite koja pripadaju radniku, te prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, kao i druga pitanja od značaja za unapređivanje sigurnosti i zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (dalje u tekstu: Zakon) i drugim propisima donesenim na temelju Zakona, kolektivnog ugovora, ovoga internog akta i drugih općih akata poslodavca kao i ugovora o radu.

2) Internim aktom o zaštiti na radu uređuju se prava, obaveze i odgovornosti poslodavca i radnika u vezi sa provođenjem i poboljšanjem sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu, kao i opća načela prevencije, te sistem pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, čijom primjenom se postiže sprječavanje povreda na radu, profesionalnih oboljenja i drugih oboljenja u vezi sa radom, kao i zaštita radne okoline, te druga pitanja u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja na radu.

(3) Posebna zaštita se propisuje radi očuvanja duševnog i tjelesnog razvoja mladih, zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva, zaštite lica sa invaliditetom i profesionalno oboljelih lica od daljeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti i očuvanja radnih sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

(4) Osnov za izradu akta iz stava (1) ovog člana je akt o **procjeni rizika na mjestu rada** koji sadrži opis procesa rada sa procjenom rizika od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru u cilju poboljšanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

(5) U slučaju promjene rizika u procesu rada, poslodavac je dužan da izvrši odgovarajuću izmjenu akta o procjeni rizika iz stava (2) ovog člana.

(6) Pri izradi internog akta o zaštiti na radu poslodavac je dužan da konsultuje povjerenika za zaštitu na radu.

Član 2. (Direktiva Vijeća 89/391/EEZ)

(1) **Poslodavac** će u okviru plana razvoja ili posebnog programa mjera zaštite na radu obezbjediti potrebna sredstva za sprovođenje i unapređivanje zaštite na radu i

njihovu realizaciju u skladu sa Direktivom Vijeća 89/391/EEZ od 12. juna 1989. godine o uvođenju mjera za podsticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, koja je preuzeta u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: **Federacija**) (Član 2. Zakona)

Član 3. (Sigurnost i zaštita zdravlja na radu)

Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, u smislu ovog internog akta, je osiguranje takvih uslova na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.

Član 4. (Lica koja imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

(1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ima:

- a) radnik,
- b) lice koje je kod poslodavca na stručnom osposobljavanju,
- c) lice koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju,
- d) učenici i studenti na praktičnoj nastavi,
- e) lice koje učestvuje u javnim radovima,
- f) lice koje obavlja volonterski rad,
- g) lice koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora radi u zatvorskoj radionici, na gradilištu ili na drugim radnim mjestima,
- h) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat.

(2) Sigurnost i zaštitu zdravlja na radu licima iz stava (1) tač. a), b), d), f), i h) ovog člana obezbjeđuje poslodavac, licima iz tačke c) ovog člana obrazovna ustanova, licima iz tačke e) ovog člana organizator radova i licima iz tačke g) ovog člana ustanova za izvršenje kazne zatvora.

Član 5. (Učešće sindikata)

Sindikat učestvuje u uređivanju i unaprjeđivanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu u skladu sa zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i kolektivnim ugovorom.

DIO DRUGI – OPŠI ZAHTJEVI ZA SIGURNE I ZDRAVE USLOVE RADA

Član 6. (Opšta pravila i mjere zaštite na radu)

(1) Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera, a posebno:

- a) pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada,
- b) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada,
- c) pravila i mjere koje se odnose na radnike, te prilagođavanje procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima,
- d) načine i postupke osposobljavanja i obavješćavanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajućeg nivoa zaštite na radu,
- e) načine i postupke saradnje poslodavca, radnika i njihovih predstavnika i udruženja, te državnih organa nadležnih za zaštitu na radu,
- f) zabranu stavljanja radnika u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti preduzetih radi zaštite na radu,
- g) ostale mjere za sprječavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih posljedica.

(2) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu s opštim načelima prevencije.

(3) Projektovanje, izvođenje i stavljanje u funkciju objekata, tehnoloških procesa i radnih mjesta, izrada, proizvodnja, uskladištenje, ispitivanje, zamjena, instaliranje, korištenje i održavanje sredstava za rad, uvoz i rukovanje sredstvima za rad, opasnim materijama i energijom, vrši se u skladu sa zahtjevima utvrđenim odredbama Zakona o zaštiti na radu (*Sl. novine FBiH br. 79/20*), tehničkih propisa i razvojem naučno-tehničkih dostignuća.

(4) Opšta pravila i mjere zaštite na radu posebno se odnose na sljedeće zahtjeve: zaštitu od mehaničkih opasnosti, zaštitu od udara električne struje, sprječavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih puteva za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih lica, osiguranje čistoće, osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete, zaštitu od buke i vibracija, zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja, zaštitu od fizičkih, hemijskih i bioloških štetnih uticaja, zaštitu od prekomjernih napora, zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja, te osiguranje prostorija i uređaja za ličnu higijenu.

(5) Usljed vremenskih neprilika kao što su visoke ili niske temperature i sl, kao i u drugim stanjima potrebe ministarstvo može poslodavcima izdati preporuke o provođenju posebnih mjera zaštite, kojima će se spriječiti nastupanje štetnih posljedica po zdravlje radnika. Ukoliko vremenske neprilike ili druga stanja potrebe, usljed kojih su izdate preporuke, potraju duže od pet dana, ministarstvo će obaviti konsultacije sa reprezentativnim udruženjima poslodavaca i radnika za teritorij Federacije.

Član 7. (Obaveza primjene propisanih mjera zaštite na radu)

(1) Poslodavac koji izrađuje tehničku dokumentaciju za objekte i tehničko-tehnološke procese obavezan je da pri projektovanju objekata i tehničko-tehnoloških procesa primijeni propisane mjere sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, sa naznakom svih rizika i mjera za njihovo otklanjanje.

(2) Poslodavac iz stava (1) ovog člana dužan je da izda ispravu kojom potvrđuje da je projektovanje izvršeno u skladu sa zakonom, odnosno propisima donesenim na osnovu zakona.

(3) Ako u projektovanju objekata i tehničko-tehnoloških procesa učestvuje više poslodavaca iz stava (1) ovog člana, investitor je obavezan da osigura jedinstvenu ispravu.

Član 8. (Uslovi za upotrebu sredstava za rad)

(1) Radna oprema može se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako su ispunjeni uslovi za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.

(2) Sredstva i oprema lične zaštite mogu se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.

(3) Sredstva za rad, koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu iz člana 67. stav (1) Zakona, kojim se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 9. (Radna oprema)

(1) Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj svrsi tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Izbor radne opreme i materijala koji se koriste vrši se u skladu sa posebnim uslovima i specifičnostima rada kako bi se otklonili ili smanjili rizici.

Član 10. (Uputstva za sigurnu upotrebu i rukovanje sredstvima za rad)

(1) Proizvođači i uvoznici radne opreme i sredstava i opreme lične zaštite obavezni su da izdaju ispravu kojom se dokazuje da odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te daju uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji.

(2) Proizvođači i uvoznici opasnih materija dužni su da daju uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje. Uputstvo sadrži identifikacione podatke, podatke o fizičkim, hemijskim i biološkim karakteristikama, stepen opasnosti od požara i eksplozije, opasnosti po zdravlje, o radioaktivnosti, o ekološkim podacima, o posebnim zaštitnim mjerama, o načinu skladištenja i označavanja, o prijenosu i transportu, kao i o postupku otklanjanja opasnih materija (sigurnosni list). Ovi podaci se daju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji.

Član 11. (Obaveza pribavljanja potrebne dokumentacije)

Poslodavac ne može staviti u promet ili upotrebu sredstva za rad ili opasne materije prije nego što pribavi dokumentaciju iz člana 16. Zakona.

Član 12. (Izdavanje isprava)

Isprave iz člana 7. st. (2) i (3) i člana 10. stav (1) internog akta može izdati i ovlaštena organizacija za zaštitu na radu.

Član 13. (Zabrana davanja finansijske naknade)

Poslodavac ne može dati finansijsku ili drugu naknadu radnicima u zamjenu za ispunjavanje zahtjeva standarda sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

DIO TREĆI – ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Poslodavac je dužan organizovati poslove zaštite na radu, vodeći računa o tehničko-tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.

Član 14. (Način obavljanja poslova iz oblasti zaštite na radu)

1) Poslodavac zapošljava ukupno 62 radnika, od čega je 35 žena, 27 muškarca, lica sa invaliditetom 5, a maloljetnika nema.

2) Poslodavac ima utvrđenih radnih mjesta sa povećanim rizikom te će na osnovu Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca (*Sl. novine FBiH, br. 34/21*) i Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati radnici za zaštitu na radu, programu, sadržaju, načinu i troškovima polaganja stručnog ispita (*Službene novine FBiH br. 83/21*) poslove zaštite na radu obavljati uz imenovanje jednog zaposlenog radnika koji će obavljati poslove vezane za sprječavanje rizika na

radu i zaštitu zdravlja radnika (u daljem tekstu radnik zaštite na radu) koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) ima visoku stručnu spremu-VII stepen ili visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koje se vrednuje sa najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova) iz grupacije tehničkih, medicinskih ili prirodnih nauka,
- b) ima najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima iz oblasti zaštite na radu,
- c) ima položen stručni ispit za obavljanje poslova radnika zaštite na radu.

3) Za provođenje mjera za sprječavanje, otklanjanje i smanjenje rizika koje su propisane u Aktu o procjeni rizika odgovoran je poslodavac neposredno ili preko radnika zaštite na radu ili preko lica koje obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca.

Član 15. (Angažovanje ovlaštene organizacije)

Poslodavac će za obavljanje stručnih poslova (periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama, periodični pregled i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, električnih i gromobranskih instalacija, osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, procjenu rizika na mjestima rada i radne okoline iz oblasti zaštite na radu angažovati ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu koja ima ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova u skladu sa čl.64. Zakona.

Član 16. (Obaveza osiguranja preventivnih mjera)

(1) Poslodavac je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.

(2) Poslodavac je dužan da osigura preventivne mjere prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.

(3) U slučaju kada poslodavac, u skladu sa članom 33. Zakona angažuje ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu, to ga neće osloboditi odgovornosti utvrđene u stavu (1) ovog člana.

Član 17. (Načela u provođenju mjera zaštite na radu)

Poslodavac provodi mjere zaštite na radu poštujući sljedeća opća načela prevencije:

- a) procjene rizika,
- b) izbjegavanja rizika,
- c) sprječavanja rizika,
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru,
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika,
- f) prilagođavanja tehničkom napretku,
- g) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- h) zamjene opasnih materija bezopasnim,

- i) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije, organizacije rada, uslova rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu,
- j) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- k) odgovarajućeg osposobljavanja i obavještavanja radnika.

Član 18. (Obaveze poslodavca)

Poslodavac je dužan da:

- a) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uslovima utvrđenim zakonom,
- c) omogući radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) donese interni akt o zaštiti na radu,
- e) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- f) osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uslova rada i radne okoline,
- g) osposobljava radnike za siguran rad,
- h) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- i) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- j) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- k) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini,
- l) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obavezanim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim općim aktom,
- m) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu (*Sl.novine FBiH 64/09*),
- n) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- o) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- p) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- r) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata.

Član 19. (Radnik za zaštitu na radu)

Poslodavac je na osnovu **akta o procjeni rizika na radnim mjestima (broj radnog naloga: P6239-1/25)** izrađenog od strane ovlaštene organizacije Proving d.o.o. Sarajevo od dana 20.12.2025. godine utvrdio da postoje radna mjesta sa povećanim rizikom, te prema tome, a uskladu sa Zakonom biti će imenovan radnik za obavljanje poslova radnika zaštite na radu.

Član 20. (Povjerenik za zaštitu na radu)

(1) Poslodavac zapošljava 62 radnika, a za obavljanje poslova prevencije rizika, povrede na radu i profesionalnih oboljenja je imenovan radnik zaštite na radu te prema tome, a na osnovu Zakona radnici neće imenovati povjerenika zaštite na radu.

Član 21. (Prava i dužnosti radnika)

- (1) Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uslove rada.
- (2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.
- (3) Radnici su, naročito, dužni:
- a) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
  - b) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva proizvodnje u skladu sa uputstvima proizvođača i uputstvima za siguran rad koja daje poslodavac,
  - c) da pravilno upotrebljavaju sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodijeljena i da ih nakon upotrebe vraćaju na mjesto na kojem se čuvaju,
  - d) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
  - e) da odmah obavijeste poslodavca i/ili radnika za zaštitu na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
  - f) da obavijesti lice odgovorno za to radno mjesto i/ili poslodavca o povredama koje su zadobili,
  - g) da sarađuju sa poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
  - h) da sarađuje sa poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera koje će obezbijediti da radna okolina i uslovi rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta,
  - i) obavljaju periodične ljekarske preglede u terminima po zahtjevu poslodavca,
  - j) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.
- (4) Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza u smislu Zakona čini težu povredu radne obaveze u skladu sa kolektivnim ugovorom, odnosno općim aktom poslodavca.
- (5) Obaveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu ne utiču na obaveze i odgovornosti poslodavca iz Zakona.
- (6) Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima koja daje poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.

Član 22. (Prekršaj radnika)

Radnik čini prekršaj ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, ugovorom o radu i odredbama internog akta,
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu;
- ne pristupi osposobljavanju za rad na siguran i zdrav način, te praktičnom osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran i zdrav način;

- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži poslodavac ili odgovorno lice za sigurnost i zaštitu na radu radi sigurnosti i zaštite zdravlja;
- ne prekine rad kada su mu direktno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu;
- ako odmah ne prijavi povredu na radu (na radnom mjestu, na službenom putu, ili na putu od kuće do posla i obratno);
- ne obavi u terminu periodični ljekarski pregled kod specijaliste medicine rada na koji ga uputi radnik zaštite na radu po zahtjevu poslodavca;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika;
- ne koristi se ličnim zaštitnim sredstvima na način utvrđen internim aktom,
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputa iz zaštite na radu;
- odbije udaljiti se s radnog mjesta, mjesta rada i radne okoline kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti;
- odbije provjeru alkoholiziranosti putem alkometra da li radi pod utjecajem alkohola;
- tokom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca;

Član 23. (Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

(1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.

(2) Po prijemu obavijesti iz stava (1) ovog člana nadležna inspekcija rada obavezna je da odmah izvrši uviđaj na licu mjesta i naredi da se provedu odgovarajuće mjere zaštite odnosno zabrani rad dok se mjere ne provedu ili obavijesti radnika iz kojih razloga njegov zahtjev nije osnovan.

(3) Radnik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

DIO ČETVRTI – PRAVILA PREVENCIJE I ZAŠTITE

Član 24. (Obaveza utvrđivanja uslova rada i zahtjeva u pogledu sposobnosti radnika)

(1) Poslodavac je dužan da za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada utvrdi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.

(2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.

(3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stava (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.

Tabela 1: Spisak radnih mjesta sa povećanim rizikom i sadržaj prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda za obavljanje poslova radnog mjesta sa povećanim rizikom

1.	Šef odjeljenja	4
2.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
3.	Medicinska sestra – tehničar	4
4.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
5.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
6.	Medicinska sestra – tehničar	4
7.	Šef odjeljenja	4
8.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
9.	Medicinska sestra – tehničar	4
10.	Medicinska sestra – tehničar	4
11.	Medicinska sestra – tehničar	4
12.	Medicinska sestra tehničar	4
13.	Rukovodilac odsjeka	4
14.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
15.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	4
16.	Medicinska sestra - tehničar	4
17.	Rukovodilac dnevne bolnice	4

Član 25. (Uvjeti rada na poslovima sa povećanim rizikom)

(1) Poslove sa povećanim rizikom može obavljati radnik koji ispunjava uvjete u pogledu starosne dobi i spola, te zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti radnika utvrđene internim aktom.

(2) Kod poslodavca je utvrđeno jedno radno mjesto sa povećanim rizikom te se shodno tome navodi da je za obavljanje poslova određenog radnog mjesta potrebno ispunjavati sljedeće zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti.

Član 26. (Raspoređivanje radnika na poslove sa povećanim rizikom)

(1) Radnik ne može biti raspoređen na poslove sa povećanim rizikom ukoliko na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane specijaliste medicine rada, odnosno medicine rada i sporta odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove, nije prethodno utvrđeno da radnik ispunjava zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti za obavljanje tih poslova.

(2) Poslodavac je dužan da osigura da pristup radnom mjestu sa povećanim rizikom imaju samo radnici koji su osposobljeni za siguran i zdrav rad, koji su dobili posebna uputstva za rad na takvom mjestu i koji su snabdjeveni odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu pri radu.

(3) Kada su na određenom radnom mjestu takvi uvjeti da uprkos primjeni mjera zaštite na radu i dalje postoji preostali rizik i prijetnja od obolijevanja tj. invaliditeta, poslodavac je dužan preduzeti mjere za sprječavanje oboljenja, odnosno nastanka invaliditeta ili dalje pogoršanje bolesti radnika.

Član 27. (Prethodni ljekarski pregled)

(1) Prethodni ljekarski pregled se obavlja kako bi se utvrdilo da li radnik koji se raspoređuje na radno mjesto sa povećanim rizikom ispunjava zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti za obavljanje tih poslova.

- (2) Prethodni ljekarski pregled vrši se:
  - a) prije zasnivanja radnog odnosa na radnom mjestu sa povećanim rizikom,
  - b) prije premještanja radnika na radno mjesto sa povećanim rizikom,
  - c) prilikom utvrđivanja novih rizika na radnom mjestu sa povećanim rizikom na kojem je radnik raspoređen,
  - d) ukoliko je radnik raspoređen na radno mjesto sa povećanim rizikom, a imao je prekid u obavljanju poslova na tom radnom mjestu duži od 12 mjeseci i
  - e) kod promjene tehnologije rada.
- (2) Prilikom upućivanja radnika na prethodni ljekarski pregled iz stava (1) ovog člana, poslodavac je dužan licu koje upućuje na obavljanje ljekarskog pregleda izdati uputnicu čiji je sadržaj propisan u Prilogu broj 3 na obrascu broj 1. Internog akta i čini njegov sastavni dio.
- (3) Uputnica iz stava (3) ovog člana se sačinjava u dva primjerka, od kojih je jedan primjerak lice koje se upućuje na ljekarski pregled dužno dostaviti odjeljenju za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove, prilikom obavljanja ljekarskog pregleda, dok drugi primjerak zadržava poslodavac.
- (4) Izvještaj o izvršenom prethodnom ljekarskom pregledu sa ocjenom radne sposobnosti – ljekarsko uvjerenje sačinjava doktor medicine specijalista medicine rada, odnosno medicine rada i sporta na način propisan u Prilogu broj 4 na obrascu broj 2. Internog akta i čini njegov sastavni dio.
- (5) Izvještaj iz stava (5) internog akta i sačinjava se u dva primjerka, od kojih se jedan izdaje licu upućenom na obavljanje prethodnog ljekarskog pregleda, dok drugi primjerak zadržava odjeljenje za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.

Član 28. (Periodični ljekarski pregled)

- (1) Periodični ljekarski pregled se obavlja radi praćenja i ocjenjivanja zdravstvenog stanja radnika raspoređenog na poslovima sa povećanim rizikom i utvrđivanja da li je došlo do promjena u zdravstvenom stanju i psihofizičkim sposobnostima radnika, izazvanih povećanim rizicima, a koje predstavljaju kontraindikaciju za dalji rad na radnom mjestu na koje je radnik raspoređen.
- (2) Prilikom upućivanja radnika na periodični ljekarski pregled iz stava (1) ovog člana, poslodavac je dužan odjeljenju za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove dostaviti podatke o poslovima sa povećanim rizikom i navesti štetnosti i opasnosti kojima suradnici izloženi.
- (3) Prilikom upućivanja radnika na periodični ljekarski pregled iz stava (1) ovog člana, poslodavac je dužan popuniti uputnicu čiji je sadržaj propisan u Prilogu broj 5 na obrascu broj 3. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (4) Uputnica iz stava (3) ovog člana se sačinjava u dva primjerka, od kojih jedan primjerak poslodavac dostavlja odjeljenju za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove, dok drugi primjerak zadržava poslodavac.
- (5) Izvještaj o izvršenom periodičnom ljekarskom pregledu sačinjava doktor medicine specijalista medicine rada, odnosno medicine rada i sporta, na način propisan u Prilogu broj 6 na obrascu broj 4. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (6) Izvještaj iz stava (5) internog akta i sačinjava se u dva primjerka, od kojih se jedan dostavlja poslodavcu, dok drugi primjerak zadržava odjeljenje za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove i arhivira se uz karton medicine rada u kome su evidentirani svi nalazi koji su urađeni.

- (7) Ovlaštena zdravstvena ustanova je dužna o rezultatima periodičnih ljekarskih pregleda voditi evidenciju, te izvještaj o izvršenom periodičnom ljekarskom pregledu (sa preporučenim mjerama) iz stava (5) ovog člana dostaviti poslodavcu najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršenog pregleda, osim u slučaju privremene nesposobnosti, kada se mora dostaviti u roku od 24 sata.
- (8) Po završetku periodičnog ljekarskog pregleda grupe radnika koji rade na istim ili sličnim poslovima ili u jednoj tehnološkoj cjelini (više od 20 radnika), ovlaštena zdravstvena ustanova dužna je da poslodavcu u roku od 15 dana dostavi izvještaj sa pokazateljima zdravstvenog stanja pregledane grupe radnika sa prijedlogom mjera prevencije i zaštite zdravlja radnika.
- (9) Radnici starosti od 18. do 21. godine života koji rade na radnim mjestima sa povećanim rizikom moraju da obavljaju periodične ljekarske preglede jednom godišnje, bez obzira na opasnosti, napore i štetnosti kojima su izloženi na radnom mjestu.

Član 29. (Vanredni ljekarski pregled)

- (1) Osim u slučajevima iz člana 29. ovog pravilnika, odnosno prije isteka roka za obavljanje narednog periodičnog ljekarskog pregleda, poslodavac može uputiti radnika na obavljanje vanrednog ljekarskog pregleda i u slučajevima:
  - a) nakon privremene spriječenosti za rad po osnovu teške povrede na radu,
  - b) poslije bolesti ili povrede koje nisu u vezi sa radom, ako postoji sumnja na promjene u zdravstvenoj sposobnosti radnika,
  - c) nakon težih havarija u procesu rada,
  - d) ako se pojavi veći broj oboljenja sa istim ili sličnim simptomima ili ako postoji opasnost od epidemije,
  - e) na lični zahtjev radnika kada osjeti da nije zdravstveno sposoban da obavlja poslove na koje je raspoređen,
  - f) radnika kojima je potrebno pratiti zdravstveno stanje,
  - g) ako se kod radnika primijeti učestalo povređivanje, alkoholizam, neefikasnost u radu, apsentizam, prezentizam i dr.
- (2) Ljekarski pregledi iz stava (1) ovog člana obavljaju se na način i u skladu sa obrascima propisanim članom 29. Internog akta.
- (3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, poslodavac može na obavljanje vanrednog ljekarskog pregleda uputiti i radnike koji nisu raspoređeni na radna mjesta sa povećanim rizikom.

Član 30. (Sadržaj prethodnog i periodičnog ljekarskog pregleda)

- (1) Prethodni i periodični ljekarski pregled radnika obuhvata:
    - opći pregled, bez obzira na vrstu rizika i zdravstvene uslove na radnom mjestu sa povećanim rizikom i
    - specifični pregled, zavisno od rizika i zdravstvenih uslova koje mora da ispunjava radnik na tom radnom mjestu, a u skladu sa internim aktom.
  - (2) Opći i specifični elementi prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom kod poslodavca sadržani su u prilogima broj 7 i čine sastavni dio ovog pravilnika, a prema popisu rizika iz priloga i pravilnika o postupku raspoređivanja radnika na radna mjesta sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda za radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom (*Sl. novine FBiH 9/23*).
- Prethodne i periodične ljekarske preglede radnika vodi i obavlja, te daje mišljenje o radnoj sposobnosti doktor medicine specijalista medicine rada, odnosno medicine rada i sporta, a kao konsultanti u ocjeni radne sposobnosti učestvuju psiholog i doktori medicine drugih specijalnosti, kako je utvrđeno ovim pravilnikom.

Član 31. (Rokovi i obaveze obavljanja periodičnih ljekarskih pregleda)

(1) Periodični ljekarski pregledi radnika raspoređenih na radna mjesta sa povećanim rizikom obavljaju se u rokovima utvrđenim u prilogu broj 7 iz internog akta.

(2) Radnik koji ne obavi periodični ljekarski pregled na način i u rokovima utvrđenim ovim pravilnikom, ne može nastaviti sa radom sve dok se ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti.

Član 32. (Osposobljavanje radnika)

(1) Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.

(2) Poslodavac je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa aktom o procjeni rizika.

(3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.

(4) Poslodavac će u ovu svrhu angažovati ovlaštenu organizaciju.

Član 33. (Zabrana samostalnog rada)

(1) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja iz člana 32 internog akta.

(2) Poslodavac kod kojeg rad obavljaju radnici drugog poslodavca mora osigurati da ti radnici budu upoznati sa mjerama zaštite na radu i zdravstvenim rizicima na radu.

(3) Osposobljavanje radnika iz člana 32 internog akta mora se obavljati u toku radnog vremena i ne smije izazvati troškove za radnika.

Tabela broj 2: Spisak radnika sa rokovima u kojima se provodi teoretska i praktična provjera znanja za siguran i zdrav rad

R. br.	Naziv radnog mjesta	Rokovi u kojima se provodi teoretska i praktična periodična provjera osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad
1.	Šef odjeljenja	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
2.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
3.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.

4.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
5.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
6.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
7.	Šef odjeljenja	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
8.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
9.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
10	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
11	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
12	Medicinska sestra tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
13	Rukovodilac odsjeka	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
14	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.

15	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
16	Medicinska sestra - tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
17	Rukovodilac dnevne bolnice	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.

Član 34. (Provjera osposobljenosti za siguran i zdrav rad)

- (1) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, poslodavac obavlja teorijski i na praktičan način.
- (2) Provjera teorijske i praktične osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad obavlja se na radnom mjestu.
- (3) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vrši se na način, u roku i po postupku utvrđenom aktom o procjeni rizika.
- (4) Poslodavac će u ovu svrhu angažovati ovlaštenu organizaciju za osposobljavanje radnika za siguran rad po osnivanju radnog odnosa, te vršiti periodične provjere osposobljenosti za siguran rad radnika, obzirom na to da je aktom o procjeni rizika utvrđeno da kod Poslodavca postoje radna mjesta sa povećanim rizikom.

Član 35. (Teorijsko i praktično osposobljavanje)

- (1) U toku osposobljavanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnik se upoznaje naročito sa:
  - a) tehničko-tehnološkim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima svog radnog mjesta,
  - b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe štetnih materija,
  - c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
  - d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i odgovarajuće opreme i sredstava lične zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
  - e) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja tih propisa i mjera,
  - f) pružanjem prve pomoći,
  - g) organizacijom sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
  - h) korištenjem protivpožarnih aparata,
  - i) odredbama ovog zakona.
- (2) Osposobljavanje radnika iz stava (1) ovog člana poslodavac može obaviti ako ima zaposlena lica sa odgovarajućom visokom stručnom spremom iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

(3) Ako poslodavac nije u mogućnosti da izvrši osposobljavanje radnika u smislu stava (1) ovog člana, te poslove povjerit će ovlaštenoj organizaciji iz člana 64. Zakona.

Član 36. (Zabrana prouzrokovanja finansijskih obaveza za radnike)

Mjere zaštite koje provodi poslodavac i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzrokovati finansijske obaveze.

Član 37. (Obaveze poslodavaca pri obavljanju djelatnosti na istom mjestu rada sa više poslodavaca)

U slučaju kada više poslodavaca obavlja djelatnost na istom mjestu rada, obavezni su da:

- a) sarađuju, vodeći računa o prirodi djelatnosti, u cilju provođenja odredaba o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu,
- b) usklađuju aktivnosti, vodeći računa o prirodi poslova, u cilju zaštite radnika i sprječavanju rizika na radu,
- c) obavijeste jedni druge o rizicima na radu,
- d) obavijeste radnike i/ili njihove predstavnike o rizicima na radu.

Član 38. (Prva pomoć, protivpožarna zaštita, evakuacija radnika, ozbiljna i neposredna opasnost)

(1) Poslodavac je dužan da:

- a) preduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protivpožarne mjere i mjere za evakuaciju radnika, prilagođene prirodi aktivnosti i veličini preduzeća, odnosno poslovanja,
- b) uspostavi potrebne veze sa specijalizovanim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protivpožarne zaštite.

(2) Za provođenje odredaba iz stava (1) ovog člana poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

(3) Broj radnika iz stava (2) ovog člana, njihovo osposobljavanje i oprema kojom raspolažu moraju odgovarati veličini i/ili posebnim opasnostima u pravnom licu, odnosno poslovanju.

Član 39. (Obaveze poslodavca u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti)

(1) Poslodavac je dužan da:

- a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su preduzete ili koje će se preduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće,
- b) preduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto,
- c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.

(2) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

(3) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uslovom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću.

(4) Zbog preduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Član 40. (Obavještanje radnika)

(1) Poslodavac je dužan radnicima i/ili njihovim predstavnicima davati odgovarajuća pisana uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se preduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika.

(2) Uputstva iz stava (1) ovog člana moraju biti istaknuta na mjestu rada.

(3) Izuzetno, kada prijete iznenadna opasnost po život i zdravlje, uputstvo iz stava (1) ovog člana poslodavac može dati usmeno.

(4) Uputstva iz stava (1) ovog člana daju se svim radnicima uključujući i radnike drugih poslodavaca koji obavljaju poslove kod poslodavca.

Član 41. (Pisana obavijest o rezultatima procjene rizika)

Poslodavac je dužan osigurati da zaposlena žena za vrijeme trudnoće i dojenja, radnik mlađi od 18 godina života i radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obaviješteni o rezultatima procjene rizika na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 42. (Savjetovanje i uključivanje radnika i njihovih predstavnika)

Poslodavac se savjetuje sa radnicima i/ili njihovim predstavnicima i omogućava im da učestvuju u raspravama o svim pitanjima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu. Posebno im omogućava da učestvuju u:

a) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,

b) svakoj mjeri koja može značajno uticati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,

c) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uslova rada, prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika,

d) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu,

e) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.

Član 43. (Znakovi upozorenja na opasnost)

(1) Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještanja, u skladu sa posebnim propisima.

(2) Ako znakovi upozorenja na opasnost nisu dovoljni za efikasno obavještanje, poslodavac je dužan trajno postaviti pisana uputstva o uslovima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.

Tabela 3. Postavljanje sigurnosnih znakova kojima se daje informacija ili uputa

Znakovi koji su postavljeni	Znakove koje je potrebno postaviti
Znak za evakuaciju	/
Znak zabranjeno pušenje	/
Zabranjeno unošenje oružja	/
Zabranjena upotreba telefona	/
Obavezna dezinfekcija ruku i nošenja maske	/
Prostor za pušenje	/
Zabranjen prilaz strojarnici lifta	/
Zabranjeno uvoditi pse	
Objekat pod video nadzorom	
Opasno po život	
Klizav pod (prilikom brisanja podova)	

Član 44. (Obavještanje predstavnika radnika i sindikata)

(1) Poslodavac je dužan da najmanje dva puta godišnje izvjesti povjerenika za zaštitu na radu, vijeće zaposlenika i sindikat o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je preduzeo i koje će preduzeti pogledu zaštite što je prije moguće.

(2) Osim redovnog obavještanja iz stava (1) ovog člana, poslodavac ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtne, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera zaštite na radu.

Član 45. (Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite)

(1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu obavljaju se radi provjere ispunjenosti sigurnosno-zdravstvenih zahtjeva i provođenja propisanih mjera zaštite na radu, te radi otkrivanja i otklanjanja nedostataka koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje radnika koji rukuju sredstvima za rad i sredstvima i opremom lične zaštite, kao i drugih radnika u radnoj okolini.

(2) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad koja se prvi put puštaju u rad, vrše se prije puštanja u rad, a naredni pregledi i ispitivanja vrše se najmanje jednom u tri godine, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi i ako ne dođe do izmjenjenih uvjeta.

(3) Periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite, električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu može vršiti ovlaštena organizacija koja ima dozvolu

Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljem tekstu Ministarstva), za obavljanje te vrste posla.

Član 46. (Utvrđena sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu)

Prema Pravilniku o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi („Sl. list SFRJ“ br. 35/69) potrebna zaštitna oprema je prema tabelama navedenim ispod

Tabela 5: Utvrđena sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu

	Naziv radnog mjesta	Sredstva i oprema lične zaštite	Rok trajanja
1.	Ljekari	<ul style="list-style-type: none"> • Maske • Rukavice • Vizir	Određen proizvođačem
2.	Medicinske sestre/tehničari	<ul style="list-style-type: none"> • Maske • Rukavice • Vizir	Određen proizvođačem
3.	Radnice na održavanju higijene/servirke	<ul style="list-style-type: none"> • Rukavice	Određen proizvođačem
4.	Majstor na održavanju	<ul style="list-style-type: none"> • Mantil • Rukavice • Zaštitne naočale	Određen proizvođačem

Član 47.

(Periodični pregledi i ispitivanja ostalih sredstava za rad)

Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad koja ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, vrši se na način, po postupku i rokovima u skladu sa uputstvima proizvođača, standardima i tehničkim propisima. Periodičnim pregledima i ispitivanjima ne podliježu kućanski aparati namijenjeni korištenju u domaćinstvu, audio i video oprema, oprema za informacijsku tehnologiju te uobičajna kancelarijska oprema.

Član 48. (Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama)

(1) Poslodavac je obavezan ispitivati radnu okolinu, odnosno procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizičkim, hemijskim i biološkim štetnostima na radu.

(2) Periodičnim pregledima i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama utvrđuje se da li mjesta rada i radna okolina ispunjavaju uvjete koji neće dovesti do nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika, odnosno utvrđuje se da li su koncentracije štetnosti u granicama dozvoljenim važećim propisima o standardizaciji u BiH i drugim važećim propisima.

(2) Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama vrše se u roku od tri godine, računajući od prethodno izvršenog pregleda i ispitivanja, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi.

(3) Periodični pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u novoizgrađenim radnim i pomoćnim prostorijama vrši se odmah nakon početka radnog procesa i kada nastanu uvjeti zbog kojih je ispitivanje obavezno, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana početka radnog procesa.

Član 49. (Angažovanje ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova)

(1) Ovlaštena organizacija koja ispunjava kadrovske, organizacijske i tehničke uvjete federalni ministar rada i socijalne politike izdaje dozvolu za obavljanje sljedećih stručnih poslova:

- a) periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikrokline,
- b) periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu,
- c) osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad,
- d) procjenu rizika na mjestima rada i radne okoline.

(2) O izvršenim periodičnim pregledima i ispitivanjima ovlaštena organizacija sačinjava zapisnik o stručnom nalazu na osnovu kojeg izdaje ispravu. Zapisnik i isprava sadrži rezultat mjerenja i ispitivanja i konstataciju da li pregledana sredstava za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu udovoljavaju propisima donesenim na osnovu zakona.

DIO PETI – ZDRAVSTVENI NADZOR

Član 50. (Pravo radnika na specifičnu zdravstvenu zaštitu/medicinu rada)

(1) Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.

(2) Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.

Član 51. (Poslovi specifične zdravstvene zaštite/medicine rada)

Ovlaštena zdravstvena ustanova, pored poslova utvrđenih propisima o zdravstvenoj zaštiti, može obavljati i sljedeće poslove:

- a) daje savjete poslodavcu o unaprijeđivanju zaštite zdravlja, sigurnosti, higijene rada, ergonomiji i zaštitnim sredstvima,
- b) upoznaje radnike sa rizicima po zdravlje koji su povezani sa njihovim radom i obavlja poslove osposobljavanja radnika za pružanje prve pomoći,
- c) učestvuje u izradi akta o procjeni rizika na mjestu rada kod poslodavca,
- d) ocjenjuje i utvrđuje posebne zdravstvene sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,
- e) vrši prethodne i periodične ljekarske preglede radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje izveštaje o ljekarskim pregledima u skladu sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu,
- f) učestvuje u organizovanju prve pomoći, spašavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja radnika ili havarija,
- g) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- i) saraduje sa radnikom za zaštitu na radu.

Član 52. (Obaveza obavještanja ovlaštene zdravstvene ustanove)

Poslodavac, radnik za zaštitu na radu, povjerenik za zaštitu na radu, sindikat i drugi radnici dužni su obavijestiti ovlaštenu ustanovu iz člana 45. internog akta, o svim faktorima na radnom mjestu i u radnoj okolini za koje znaju ili pretpostavljaju da se mogu nepovoljno odraziti na zdravlje radnika.

Član 53. (Poslovi sa povećanim rizikom)

Na osnovu **Akta o procjeni rizika (broj radnog naloga: P6239-1/25)** izrađenog od strane ovlaštene organizacije Proving d.o.o. Sarajevo od dana 20.12.2025. godine utvrđeno je da kod Poslodavca postoje radna mjesta sa povećanim rizikom.

Tabela 7. Utvrđena radna mjesta sa povećanim rizikom

R.br.	Naziv radnog mjesta	Rokovi u kojima se provodi teoretska i praktična periodična provjera osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad
1.	Šef odjeljenja	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
2.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
3.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
4.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
5.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
6.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
7.	Šef odjeljenja	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.

8.	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
9.	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
10	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
11	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
12	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
13	Rukovodilac odsjeka	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
14	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
15	Ljekar specijalista neuropsihijatar / psihijatar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
16	Medicinska sestra – tehničar	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.
17	Rukovodilac dnevne bolnice	Obavezna provjera znanja radnika za siguran i zdrav rad na radnom mjestu svaka 24 mjeseca.

DIO ŠESTI – EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE O NESREĆAMA I POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA

Član 54. (Obaveza vođenja evidencija kod poslodavca)

(1) Poslodavac je dužan da vodi propisanu evidenciju o:

- a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom
- b) radnim mjestima sa povećanim rizikom
- c) opasnim materijama koje se koriste pri radu
- d) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
- f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- g) ljegarskim pregledima radnika.

(2) Poslodavac je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1) tačka f) ovog člana.

(3) Evidencije vodi radnik zaštite na radu u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu (*Sl. list SR. BIH br.2/91*).

Evidencija o radnim mjestima sa povećanim rizikom:

Obrazac br.1
EVIDENCIJA O RADNICIMA RASPOREĐENIM NA RADNA MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	<u>Naziv radnog mjesta sa povećanim rizikom</u>	<u>Ime (ime oca) prezime radnika</u>	<u>Datum kad je izvršen ljekarski pregled</u>	<u>Rokovi u kojima se obavljaju ljekarski pregledi</u>
1.				
2.				

Lice/radnik za sigurnost i zdravlje na radu	M.P.	Poslodavac

Obrazac br.2
EVIDENCIJA O OBUCI RADNIKA I PROVJERI ZNANJA IZ OBLASTI SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Prezime (ime oca) ime radnika	
Naziv radnog mjesta	
Datum kada je izvršena obuka radnika i provjeri znanja	
Konstatacija da li je radnik pokazao zadovoljavajući uspjeh	
Radno mjesto na koje je radnik raspoređen ako nije pokazao zadovoljavajući uspjeh na provjeri znanja iz oblasti sigurnosti i zaštite na radu	
Prezime i ime lica koja su vršila obuku i provjeru znanja i njihova stručna sprema	

M.P.

Poslodavac

Obrazac broj 3
**EVIDENCIJA O IZVRŠENIM PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA FIZIČKIH, HEMIJSKIH
 I BIOLOŠKIH ŠTETNOSTI I MIKROKLIME U RADNIM I POMOĆNIM
 PROSTORIJAMA**

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	Naziv radne i pomoćne prostorije	Datum posljednjeg pregleda i ispitivanja	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	Broj isprave	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja
1.					
2.					

Lice/radnik za sigurnost i zdravlje na radu	M.P.	Poslodavac
---	------	------------

Obrazac broj 4
**EVIDENCIJA O IZVRŠENIM PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA SREDSTAVA RADA I
 OPREME:**

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	Naziv sredstava rada i opreme	Tehničke karakteristike	Mjesto gdje se nalazi sredstvo za rad	Broj uputsava za bezbjedan rad, upotrebu i održavanje	Datum posljednjeg pregleda i ispitivanja	Broj isprave	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja
1.								
2.								

Obrazac 5
EVIDENCIJA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	Naziv sredstava lične zaštite i naziv proizvođača	Broj isprave odnosno standarda	Datum pregleda i ispitivanja za sredstva lične zaštite koja podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima	Datum sljedećeg pregleda a ispitivanja	Broj uputstava za upotrebu i održavanje
1.					
2.					

Lice/radnik za sigurnost i zdravlje na radu	M.P.	Poslodavac

Obrazac 6
EVIDENCIJA O POVREDAMA RADNIKA NA RADU, PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA, SMRTNIM SLUČAJEVIMA I NJIHOVIM UZROCIMA

Naziv poslodavca	Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	Prezime (očevo ime) ime povrijeđenog, oboljelog ili poginulog radnika	Kratak opis povrede/prof. obolj./smrtnog slučaja	Uzrok povrede/oboljenja/smrtnog slučaja	Težina povrede (lakša/teža/smrtni slučaj)	Datum i čas povrede	Trajanje sprječivosti za rad	Preduzete mjere u cilju otklanjanja uzroka povrede na radu/prof. oboljenja/smrtnog slučaja
1.							
2.							

Lice/radnik za sigurnost i zdravlje na radu	M.P.	Poslodavac

Obrazac broj 8
EVIDENCIJA O PERIODIČNIM LJEKARSKIM PREGLEDIMA RADNIKA

	Naziv poslodavca		Adresa sjedišta poslodavca	PIB poslodavca

Redni broj	Naziv organizacije koja je izvršila ljebarski pregled	Datum kada je izvršen ljebarski pregled	Prezime (očevo ime) ime	Utvrđena radna sposobnost	Utvrđeno profesionalno oboljenje	Utvrđena invalidnost radnika
1.						
2.						
3.						
4.						

M.P.

_____
Poslodavac

Član 55. (Način popunjavanja izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju)

(1) Izvještaj o povredi na radu i profesionalnom oboljenju popunjava se u pet primjeraka.

(2) Izvještaj popunjava poslodavac na način da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od saznanja da je došlo do povrede na radu ili da je zdravstvena ustanova utvrdila postojanje profesionalnog oboljenja, u odgovarajući obrazac (koji je propisan Pravilnikom o sadržaju i načinu podnošenja prijave povrede na radu i profesionalnog oboljenja (*Sl. Novine FBiH 09/23*)) upisuje sve podatke propisane pravilnikom.

(3) Nakon što poslodavac upiše sve podatke propisane ovim pravilnikom, dužan je bez odlaganja svih pet primjeraka izvještaja dostaviti zdravstvenoj ustanovi u kojoj izabrani doktor medicine vodi privremenu spriječenost za rad oboljelog/povrijeđenog radnika radi unošenja u sadržaj izvještaja nalaza i mišljenja ljekara, odnosno zdravstvene ustanove u kojoj je povrijeđeni pregledan, odnosno gdje se povrijeđeni liječi.

(4) Doktor u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je povrijeđeni pregleda, odnosno gdje se povrijeđeni liječi i zdravstvena ustanova koja je utvrdila profesionalno oboljenje upisuje u izvještaj nalaz i mišljenje u roku od dva dana od dana njegovog prijema i popunjeni izvještaj bez odlaganja dostavlja poslodavcu.

(5) Po zaprimanju izvještaja popunjenog na način propisan u stavu (4) ovog člana, poslodavac je dužan da izvještaj dostavi nadležnoj inspekciji rada, odnosno zaštite na radu o pitanju povrede na radu u slučajevima teške povrede na radu, kolektivne povrede i smrtnih slučajeva.

Član 56. (Dostavljanje izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju)

(1) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, poslodavac je dužan dostaviti radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada kod poslodavca, kao i nadležnoj inspekciji rada, u roku od sedam dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana podnosi se na obrascu čiji sadržaj i način podnošenja propisuje federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.

Član 57. (Obaveza obavještavanja inspekcije rada)

(1) O svakom smrtnom slučaju, težoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu poslodavac je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.

(2) Za svaku povredu na radu poslodavac je dužan na uviđaj pozvati radnika za zaštitu na radu, neposrednog rukovodioca povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu.

DIO SEDMI – POSEBNA SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU

Član 58. (Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

(1) Poslodavac je dužan organizovati radno mjesto tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.

(2) Grupe posebno osjetljive na rizike, kao što su trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa invaliditetom, kao i radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, moraju se zaštititi od opasnosti koje posebno njih pogađaju, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima, kolektivnim ugovorom i općim aktom poslodavca.

Član 59. (Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

(1) Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uslovima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje.

(2) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.

(3) Radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

DIO OSMI – INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 60. (Organi nadležni za vršenje inspeksijskog nadzora)

(1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, propisa donesenih na osnovu zakona, tehničkih propisa i standarda koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i općih akata iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu vrši kantonalna uprava za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: kantonalna uprava), osim nadzora koji je ovim zakonom stavljen u nadležnost Federalne uprave za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: Federalna uprava)

(2) Poslove inspeksijskog nadzora iz stava (1) ovog člana vrši inspektor zaštite na radu, odnosno inspektor rada (u daljem tekstu: inspektor).

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Planovi i programi mjera zaštite na radu, odluke, uputstva, naredbe i drugi prateći akti kojima se regulišu i preciziraju poslovi, prava i obaveze u vezi provođenja mjera zaštite na radu, u skladu sa ovim internim aktom društvo je dužno donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog internog akta.

(2) Ovaj interni akt stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja. Stupanjem na snagu ovog Internog akta prestaje da važi prethodni Pravilnik o radu.

Broj: 0202-302/26

Mjesto i datum: Sarajevo

18.02.2026.

PRILOZI

Prilog 1- Obrazac broj- Izvještaj o povredi na rad

Obrazac broj 1 – Izvještaj o povredi na radu

Redni broj	Pitanje	Odgovor - popunjava podnosilac izvještaja
I OPĆI PODACI O POSLODAVCU		
1.	Naziv poslodavca – za poslodavca pravno lice Ime i prezime – za poslodavca fizičko lice	
2.	Šifra obaveznika	
3.	Vrsta, grana i šifra djelatnosti poslodavca	
4.	Adresa poslodavca: ulica i broj, mjesto, općina, kanton	
II PODACI O RADNIKU ZA ZAŠTITU NA RADU KOD POSLODAVCA		
5.	Ime i prezime	
6.	Stručni ispit (broj i datum uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova radnika za zaštitu na radu)	
III PODACI O RADNIKU KOJI JE PRETRPIO POVREDU NA RADU – POVRIJEĐENI, O POVREDI NA RADU I MJERAMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU KOJE SU PRIMJENJIVANE NA RADNOM MJESTU NA KOJEM JE POVRIJEĐENI RADIO		
7.	Ime (ime oca) prezime	
8.	Jedinstveni matični broj	
9.	Pol (muški, ženski)	
10.	Rođen/a (dan, mjesec i godina)	
11.	Prebivalište (ulica i broj, mjesto, općina i kanton)	
12.	Mjesto rada (naziv mjesta, općina i kanton)	
13.	Zanimanje radnika	

Prilog 2- izvještaj o profesionalnom oboljenju

Obrazac broj 2 – Izvještaj o profesionalnom oboljenju

Redni broj	Pitanje	Odgovor popunjava podnosilac izvještaja
I OPĆI PODACI O POSLODAVCU		
1.	Naziv poslodavca – za poslodavca pravno lice Ime i prezime – za poslodavca fizičko lice	
2.	Šifra obveznika	
3.	Vrsta, grana i šifra djelatnosti poslodavca	
4.	Adresa poslodavca: ulica i broj, mjesto, općina, kanton	
II PODACI O RADNIKU ZA ZAŠTITU NA RADU KOD POSLODAVCA		
5.	Ime i prezime	
6.	Stručni ispit (broj i datum uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova radnika za zaštitu na radu)	
III PODACI O RADNIKU KOD KOJEG JE NASTALO PROFESIONALNO OBOLJENJE - OBOLJELOG OD PROFESIONALNOG OBOLJENJA, TE O RADNOM MJESTU, POSLOVIMA I VREMENU KOJE JE OBOLJELI OD PROFESIONALNOG OBOLJENJA PROVEO NA RADU NA TIM POSLOVIMA		
7.	Ime (ime oca) prezime	
8.	Jedinstveni matični broj	
9.	Pol (muški, ženski)	
10.	Rođen/a (dan, mjesec i godina)	
11.	Prebivalište (ulica i broj, mjesto, općina i kanton)	
12.	Mjesto rada (naziv mjesta, općina i kanton)	
13.	Zanimanje radnika	

Prilog 3: Obrazac broj 1 za uputnica obavljanje prethodnog ljekarskog pregleda

Obrazac broj 1 – Uputnica za obavljanje prethodnog ljekarskog pregleda

_____
(naziv poslodavca)

_____
(adresa)

_____
(broj protokola)

UPUTNICA ZA OBAVLJANJE PRETHODNOG LJEKARSKOG PREGLEDA

Radi ocjene zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta _____ (naziv radnog mjesta), koje je internim aktom o zaštiti na radu poslodavca _____ (naziv poslodavca), utvrđeno kao radno mjesto sa povećanim rizikom, _____ (ime, ime oca, prezime), _____ (jedinствени matični broj), po zanimanju _____ (naziv zanimanja), upućuje se na prethodni ljekarski pregled.

Kratak opis poslova na radnom mjestu: _____
_____

Uslovi koji su u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti utvrđeni internim aktom o zaštiti na radu, a koje radnik mora ispunjavati za obavljanje poslova radnog mjesta: _____
_____

Procijenjeni rizici na radnom mjestu (opasnosti i štetnosti sa izmjerenim vrijednostima):

_____
_____
_____
_____
_____

_____
(Mjesto i datum)

M.P.

_____
(potpis ovlaštene osobe)

Prilog: Izvod iz medicinske dokumentacije

Prilog 4 Obrazac broj 2-Izvještaj o izvršenom prethodnom ljekarskom pregledu-ljekarsko uvjerenje

Obrazac broj 2 – Izvještaj o izvršenom prethodnom ljekarskom pregledu – ljekarsko uvjerenje

_____
(ovlaštena zdravstvena ustanova)

_____
(datum pregleda)

_____
(odjeljenje – služba medicine rada)

_____
(broj protokola)

_____
(sjedište)

_____
(broj zdravstvenog kartona)

**IZVJEŠTAJ
O IZVRŠENOM PRETHODNOM LJEKARSKOM PREGLEDU**

Na osnovu uputnice za obavljanje prethodnog ljekarskog pregleda izdate od strane poslodavca _____ (naziv poslodavca), _____ (broj i datum), izvršen je prethodni ljekarski pregled _____ (ime, ime oca i prezime), _____ (jedinствени matični broj), za obavljanje poslova radnog mjesta _____ (naziv radnog mjesta).

Na osnovu izvršenih pregleda u skladu sa Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, izdaje se

LJEKARSKO UVJERENJE

_____ (ime, očevo ime i prezime) ispunjava / ne ispunjava zdravstvene i psihofizičke uslove za rad na radnom mjestu _____ (naziv radnog mjesta), odnosno kod imenovan-og/e ne postoje / postoje patološka stanja koja ne predstavljaju / predstavljaju kontraindikaciju za rad i da kod imenovan-og/e ne postoje / postoje oštećenja zdravlja uzrokovana profesionalnim rizicima.

_____
(Mjesto i datum)

M.P.

_____
(specijalista medicine rada)

Prilog 5- Obrazac broj 3- Uputnica za obavljanje periodičnog lješkarskog pregleda

Obrazac broj 3 – Uputnica za obavljanje periodičnog lješkarskog pregleda

_____
(naziv poslodavca)

_____
(adresa)

_____
(broj protokola)

**UPUTNICA
ZA OBAVLJANJE PERIODIČNOG LJEŠKARSKOG PREGLEDA**

Radi praćenja i ocjenjivanja zdravstvenog stanja radnika raspoređenog na poslovima sa povećanim rizikom i utvrđivanja da li je došlo do promjena u zdravstvenom stanju i psihofizičkim sposobnostima radnika, za obavljanje poslova radnog mjesta _____ (naziv radnog mjesta), koje je internim aktom o zaštiti na radu poslodavca _____ (naziv poslodavca), utvrđeno kao radno mjesto sa povećanim rizikom, _____ (ime, ime oca, prezime), _____ (jedinstveni matični broj), po zanimanju _____ (naziv zanimanja), upućuje se na periodični lješkarski pregled. Pri prethodnom – periodičnom lješkarskom pregledu obavljenom _____ (dan, mjesec i godina), u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi _____ (naziv zdravstvene ustanove), utvrđeno je _____ (ocjena zdravstvenog stanja).

Kratak opis poslova na radnom mjestu: _____
_____

Uslovi koji su u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti utvrđeni internim aktom o zaštiti na radu, a koje radnik mora ispunjavati za obavljanje poslova radnog mjesta: _____
_____

Procijenjeni rizici na radnom mjestu (opasnosti i štetnosti sa izmjerenim vrijednostima):
_____
_____

_____
(Mjesto i datum)

M.P.

_____
(potpis ovlaštene osobe)

Prilog: Izvod iz medicinske dokumentacije

Prilog 6- Obrazac broj 4- Izvještaj o izvršenom periodičnom ljekarskom pregledu

Obrazac broj 4 – Izvještaj o izvršenom periodičnom ljekarskom pregledu

_____
(ovlaštena zdravstvena ustanova)

_____
(datum pregleda)

_____
(odjeljenje – služba medicine rada)

_____
(broj protokola)

_____
(sjedište)

_____
(broj zdravstvenog kartona)

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOM PERIODIČNOM LJEKARSKOM PREGLEDU

Na osnovu uputnice za obavljanje periodičnog ljekarskog pregleda izdate od strane poslodavca _____ (naziv poslodavca), _____ (broj i datum), izvršen je periodični ljekarski pregled _____ (ime, ime oca i prezime), _____ (jedinствени matični broj), za obavljanje poslova radnog mjesta _____ (naziv radnog mjesta).

Na osnovu izvršenih pregleda u skladu sa Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, izdaje se

O C J E N A

_____ (ime, očevo ime i prezime), ispunjava (sposoban i sposoban uz kontrolu) / ne ispunjava zdravstvene i psihofizičke uslove za rad na radnom mjestu (privremeno nesposoban, dodatno ispitivanje, ograničeno sposoban) _____ (naziv radnog mjesta), odnosno kod imenovan-og/e ne postoje / postoje patološka stanja koja ne predstavljaju / predstavljaju kontraindikaciju za dalji rad i da kod imenovan-og/e ne postoje / postoje oštećenja zdravlja uzrokovana profesionalnim rizicima.

_____
(Mjesto i datum)

M.P.

_____
(specijalista medicine rada)

Prilog 7: Utvrđivanje uvjeta rada i zahtjeva u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti za obavljanje poslova koji su Internim aktom poslodavca utvrđena kao radna mjesta sa povećanim rizikom

Sadržaj periodičnog i prethodnog ljekarskog pregleda je definisan Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom (Sl nov. Federacije BiH 9/23), rizik: 8 i 54.

Rizik 8:

Uslovi koje moraju ispunjavati osobe koje rade u zoni jonizirajućeg zračenja, elementi i rokovi zdravstvenih pregleda utvrđeni su posebnim propisima.

Rizik 54:

Uslovi koje moraju ispunjavati radnici u transportu, elementi i rokovi zdravstvenih pregleda utvrđeni su posebnim propisima.